

TALOUSARVIOALOITE 140/2009 vp

Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun

Eduskunnalle

Suomessa on yksityisteitä kaikkiaan noin 350 000 kilometriä, joista valtionapuun oikeutettuja on noin 60 000 kilometriä. Pitkällä tähtäimellä yksityisteiden valtionosuuksien määrää lisäämällä voidaan saavuttaa kokonaistaloudellista säästöä. Jos tiekunnilla olisi valtionosuuksien turvin mahdollisuus vuosittain korjata ja ennaltaehkäistä kelirikkovaurioita, säästettäisiin huomattavasti mittavissa perusparannuskustannuksissa. Käytännössä yksityisteiden kuntoon vaikuttaa huomattavasti myös yhteiskunnassamme yleinen talkootyön määrän väheneminen, koska nimenomaan yksityisteiden osakkaat ovat perinteisesti kunnostaneet tiestöä talkoovoimin. Väestön ikääntymisen myötä yksityisteiden liikennöitävyyden säilyttäminen vaatii yhteiskunnalta huomattavasti nykyistä suurempaa panostusta valtionavustuksiin.

Yksityisteiden kunnostamiseen käytetään vuosittain kymmeniä miljoonia euroja, joten arvonlisäveroa kerätään näistä töistä huomattavan paljon. Mahdollisimman suuri osuus kerätyistä veroista tulisi palauttaa takaisin yksityisteiden tukemiseen.

Yksityisteillä on keskeinen merkitys maaseudun elinvoimaisuudelle sekä maa- ja metsätalouden tehokkaalle hoitamiselle. Tavoitteena tulee olla maaseudulla asuvien ihmisten tasavertainen kohtelu, johon sisältyi mm. yksityisteiden pitäminen kunnossa. Maamme on harvaan asuttu ja etäisyydet ovat pitkät. Yhteiskunnan kitkattoman toiminnan kannalta hyvät liikkumismahdol-

lisuudet ja sujuva tavaroiden kuljettaminen ovat perusedellytyksiä. Hyvät liikenneyhteydet takaavat elinkeinoelämän kilpailukyvyn, työssäkäynnin ja myös tasa-arvon eri alueiden välillä.

Kun yksityisteiden kunnostamiseen tarkoitettuja määrärahoja jaetaan, on pidettävä huoli siitä, että määrärahat jakautuvat tasaisesti koko Suomeen. Määrärahat eivät saa keskittyä vain Keski- ja Pohjois-Suomen metsäisille alueille, vaan määrärahoilla on turvattava hyväkuntoiset yksityistiet koko Suomessa. Yksityisteillä on vähintään yhtä suurta käyttöä ja merkitystä eteläisessä Suomessa kuin muuallakin. Lisäksi on muistettava, että ilmastomuutoksen myötä Etelä-Suomen tiet ovat kelirikon kaltaisessa tilassa lähes koko talvikauden pakkasten ja kunnan talvisäiden puuttuessa. Näin ollen myös yksityistiet kaipaavat entistä enemmän kunnostamista. Tällä hetkellä momentin 31.10.50 perusteluissa todetaan vain, että määrärahoja käytetään haja-asutusalueilla. Jotta määrärahat kohdentuvat tasaisesti koko Suomeen, tuota perustelutekstiä on syytä muuttaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää valtion vuoden 2010 talousarvioon momentin 31.10.50 perusteluihin maininnan, että yksityisteiden valtionavulla yksityisteiden tukeminen turvataan tasapuolisesti koko Suomen alueella.

TAA 140/2009 vp — Pertti Hemmilä /kok

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Pertti Hemmilä /kok